

Informe de la 30th ELAG Conference “New Tools and new library practices” (Bucarest, 26–28 de març de 2006)

[[Traducción automática al español](#)]

[ERNEST ABADAL](#)

Universitat de Barcelona (UB)

abadal@ub.edu

[LLUÍS ANGLADA](#)

Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC)

langlada@cbuc.es

[NÚRIA BALAGUÉ](#)

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

nuria.balague@uab.es

[ALICE KEEFER](#)

Universitat de Barcelona (UB)

alice.keefer@ub.edu

[RAMON ROS](#)

Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya

rros@cbuc.es

Opcions

[Imprimir](#)

[Recomanar](#)

[Citació](#)

[Estadístiques](#)

[Metadades](#)

Antecedents

L'ELAG (European Library Automation Group) és una organització que aplega professionals de diferents països europeus amb l'objectiu d'intercanviar experiències en l'àmbit de la incorporació de les tecnologies a les biblioteques. En els seus orígens, ara fa trenta anys, l'aplicació de la tecnologia feia referència gairebé tan sols als programes d'automatització de biblioteques i d'aquí ve, precisament, el nom del grup. En el decurs dels anys, però, el pes de la tecnologia ha augmentat i s'ha diversificat enormement i això ha anat quedant reflectit en els temes que s'han tractat en les reunions anuals que el grup ha anat organitzant de manera ininterrompuda durant aquest temps (interoperabilitat, web semàntica, integració de recursos, dipòsits digitals, etc., per esmentar només els darrers congressos).

L'estructura (el format) del congrés té un caràcter molt participatiu i orientat fonamentalment a l'intercanvi d'experiències. A part de les ponències locals, que serveixen per donar a conèixer la realitat del país que acull la conferència, i de les ponències generals, que descriuen i situen els principals avenços duts a terme en l'assumpte central de la reunió, també hi ha els grups de treball o tallers (*workshops*), que serveixen per tractar, en grups reduïts que es reuneixen diverses vegades durant les jornades, diverses temàtiques i intercanviar experiències. Aquests tallers constitueixen una diferència notable amb la resta de congressos del nostre àmbit, ja que tenen un

caràcter fonamentalment participatiu i permeten aprofundir molt en els assumptes que s'hi tracten. Finalment, hi ha un apartat dedicat als informes d'actuacions (*progress reports*) que cada una de les institucions (biblioteca, xarxa, consorci, consultora, etc.) presenta en un espai del congrés i que serveix per conèixer —i demanar-ne més detalls, si és el cas— els nous desenvolupaments duts a terme durant l'any.

Foto 1. Paula Goossens (presidenta de l'ELAG) amb Lluís Anglada (director del CBUC)

Com es dedueix d'aquesta estructura de congrés, l'ELAG ve a ser una mena de “xarxa temàtica” —per fer servir aquesta expressió de l'àmbit de la recerca— de l'àmbit professional, és a dir, una plataforma que serveix per estar en contacte amb col·legues que estan treballant en la mateixa línia i per intercanviar experiències i informacions sobre els assumptes d'interès comú.

En anteriors edicions han participat diversos membres del CBUC i també d'algunes biblioteques universitàries catalanes (la UAB, per exemple).

Desenvolupament del congrés

La conferència de 2006 s'ha dut a terme a Bucarest, concretament a la Biblioteca Central de la Universitat de Bucarest, inaugurada de nou fa tres anys, després que, durant la revolució de 1989, fos incendiada i perdés mig milió de volums. La conferència ha acollit 110 participants vinguts d'una vintena de països. Cal dir, en aquest punt, que en tractar-se d'un grup de discussió i pel fet que l'objectiu principal és l'intercanvi d'experiències, el nombre de participants de les reunions de l'ELAG oscil·la entre 100 i 150 persones, com a màxim.

Els principals àmbits tractats, tant en les ponències com en els grups de treball, els podem resumir en tres: Biblioteca Digital Europea (BDE), dipòsits digitals i Biblioteca 2.0.

Biblioteca Digital Europea (European Digital Library, EDL)

Com se sap, aquest projecte sorgeix el març de 2005 com a resposta europea als acords que *Google* va establir amb diverses biblioteques i editorials angloamericanes per digitalitzar milers de llibres i fer-los accessibles per mitjà de la xarxa (<http://print.google.com>). La Biblioteca Digital Europea (BDE) és una iniciativa de la Comissió Europea que compta el suport dels diferents governs i que té per objectius la preservació i difusió del patrimoni documental europeu. Alguns països, a més, també persegueixen la defensa i l'afirmació de la identitat europea enfront de l'hegemonia cultural angloamericana. (Es pot consultar una explicació resumida del seu abast en la pàgina <http://libraries.theeuropeanlibrary.org/press/edl-faq20060302.html>.) Aquestes qüestions van ser tractades per Lucien Scotti, de la Bibliothèque Nationale de France, en una ponència en la qual va exposar la visió francesa de l'assumpte, que fa un èmfasi especial en la defensa de la diversitat cultural. La BDE també va ser objecte d'un taller, coordinat per Vittore Casarosa i amb la participació de Lluís Anglada, en què es van discutir la definició, l'estructura i els aspectes tecnològics relacionats amb les biblioteques digitals.

Foto 2. Presentació d'una ponència en el ple

Altres ponències van tractar sobre els models de metadades que calia utilitzar en la BDE. La de Maja Zumer (University of Ljubljana) i Patrick LeBoeuf (Bibliothèque Nationale de France) presentava els models conceptuals que calia utilitzar en biblioteques i museus, i que està sent objecte d'estudi del projecte europeu Delos (<http://www.delos.info>).

Dipòsits digitals i preservació

Respecte a aquesta temàtica, es poden destacar dues ponències i un grup de discussió. En primer lloc, Johan Van Halm (JvH Information Consultancy) va presentar una panoràmica sobre els programes informàtics que s'ocupen

de gestionar els dipòsits digitals. També cal fer un esment especial de la ponència de Juha Kahala, de la National Library of Finland, que va presentar un estat de la qüestió dels dipòsits digitals a Europa fent èmfasi en els aspectes relacionats amb la preservació (han de garantir l'accés continuat i permanent als recursos que emmagatzemen), i també en qüestions d'organització (cooperació nacional, internacional i entre biblioteques, arxius i museus), aspectes tècnics relacionats amb la preservació (migració, emulació, etc.) i amb la gestió del dipòsit (programes informàtics més estesos).

En el grup de treball sobre dipòsits institucionals, coordinat per Martin Sbovoda, director de la State Technical Library de Praga, van participar Alice Keefer i Núria Balagué. Durant les sis sessions de treball del grup es va establir un diàleg molt enriquidor gràcies a la participació de persones amb força experiència en aquest assumpte (per exemple, els responsables dels dipòsits digitals de les biblioteques nacionals d'Holanda, de Suècia i de la República Txeca, a més a més d'una universitat politècnica holandesa). Els punts tractats incloïen els tipus de contingut, la logística, el marc legal, les eines informàtiques, les normes i la interoperabilitat, les relacions interinstitucionals i el control de la qualitat. Una de les conclusions va ser que no hi ha un sol model de dipòsit, sinó que els dipòsits poden variar molt segons el contingut dipositat, el propòsit del dipòsit —accés, gestió del fons digital, preservació, etc.— i les necessitats dels usuaris actuals i futurs.

Biblioteca 2.0

Aquesta denominació, paral·lela a la més estesa Web 2.0, s'utilitza per fer referència a un nou model de relació entre la biblioteca i l'usuari que promogui i faciliti la comunicació entre ambdós i especialment la participació de l'usuari en diversos àmbits (en la catalogació i classificació de les col·leccions documentals, seguint el model de les recomanacions d'*Amazon*, per exemple).

Paul Miller (Talis) va presentar una ponència sobre aquesta qüestió i va remetre a una llista de recursos de l'empresa en què treballa (<http://www.talis.com/resources>) i també a un article seu publicat a *D-Lib* (Miller, 2006). A més, els representants de la National Library of the Netherlands van presentar alguns desenvolupaments que han dut a terme entorn d'aquest concepte.

D'altra banda, les implicacions de *Library 2.0* en els serveis de biblioteca també van ser tractades en el taller “*Google, Amazon and OPACS*”, en el qual van participar Ramon Ros i Ernest Abadal. L'objectiu era analitzar quins elements d'èxit de *Google* i *Amazon* podrien ser adaptats pels OPAC de les biblioteques per donar majors facilitats als usuaris i permetre una més gran explotació dels registres dels catàlegs. Cal tenir present que l'usuari està molt més acostumat a *Google* que no pas al catàleg i que, en certa manera, li agradaria que aquest funcionés com el popular cercador. Per què no incloure dades complementàries al registre com ara la coberta, les estadístiques d'ús o les recomanacions i els comentaris d'altres usuaris? També es va comentar l'experiència de diverses biblioteques d'exportar els seus registres a *GoogleScholar* perquè puguin ser inclosos a les llistes de resultats. En aquest punt, alguns membres del grup de discussió també van manifestar les seves reticències a col·laborar amb *Google* (pel control de les dades que té, pel fet de ser una companyia comercial, etc.). També es va tractar el tema de la millora de la catalogació des del punt de vista de cost-efectivitat: no s'haurien d'aprofitar més els registres que es copien? Cal dedicar tant de temps a traduir o modificar camps que pràcticament no s'utilitzen? No s'haurien de dedicar aquests recursos a comprar o catalogar recursos digitals?

Foto 3. Un grup de treball en plena discussió

El darrer dia estava destinat a presentar i discutir els informes de cada un dels grups de treball. Aquests informes situen l'assumpte de debat, presenten els objectius del grup de discussió (preguntes que s'hi van formular), expliquen els principals aspectes debatuts i, finalment, exposen un conjunt de recomanacions o assenyalen els reptes que es plantegen, segons els casos. Aquests reports són útils tant per als qui han format part del grup com — també i especialment— per a les persones que no hi han pogut participar. A més, s'hi presenten i es comenten els informes d'activitats als quals hem fet menció abans.

Podeu consultar al web del congrés (<http://www.cimec.ro/elag/>) la majoria dels documents que s'hi van presentar, com també els resums de les discussions dels tallers.

Futur

Lluís Anglada i Ernest Abadal, en nom del CBUC i de la UB, respectivament, van assistir a la reunió preliminar de l'ELAG Board, en què es va aprovar per unanimitat i de manera entusiasta la candidatura de Barcelona per a la reunió de 2007. Les dates escollides són els dies 9–11 de maig i el tema de la conferència serà “Library 2.0”.

Foto 4. Presentació de la candidatura de Barcelona 07

Bibliografia

Miller, Paul (2005). “Coming together around Library 2.0: a focus for discussion and a call to arms”. *D-lib magazine*, vol. 12, no. 4 (April). <<http://www.dlib.org/dlib/april06/miller/04miller.html>>. [Consulta: 16/05/2006].

Serrano, Jorge (2006). “Web.2.0 en las bibliotecas: el concepto Library 2.0”. *Iwetel* (16 de mayo). <<http://listserv.rediris.es/cgi-bin/wa?A2=ind0605c&L=iwetel&D=1&T=0&O=D&P=1788>>

